

Lithuanian translation of *Cervical screening: your results explained*
(January 2013)

Gimdos kaklelio tyrimas: tyrimo rezultatų paaiškinimas

Atnaujintos rekomendacijos

Šiame informaciniame lapelyje aiškinama apie gimdos kaklelio tyrimą, kurio metu ieškoma gimdos kaklelio (apatinės gimdos dalies) ląstelių pokyčių, kad jie būtų veiksmingai stebimi arba gydomi

Kas tuos pakitimus sukelia?

Daugumą pakitimų sukelia žmogaus papilomos virusas (ŽPV), kuris gali pakenkti gimdos kaklelio ląstelėms. ŽPV paprastai platinamas lytinių santykiu metu, per tiesioginį odos kontaktą. Paprastai nebūna jokių jo simptomų, todėl žmonės nežino, kad yra apsikrėtę.

ŽPV būna daugiau kaip 100 skirtingų tipų. Dauguma jų yra nekenksmingi, bet kai kurie didelės rizikos tipai gali sukelti vėžį. Paprastai organizmo imuninė sistema natūraliai sunaikina šį virusą, tačiau jo nesunaikinus, jis gali pakenkti gimdos kaklelio ląstelėms.

Tyrimo rezultatai yra normalūs (angl. *normal*). Ką tai reiškia?

Daugiau kaip 90 iš 100 tiriamų moterų tyrimo rezultatai būna normalūs. Tai reiškia, kad ląstelėse nebuvo rasta jokių patologinių pokyčių. Jums bus siūloma vėl išsitiirti po trejų metų, jeigu jums 25-49 metai, arba po penkerių metų, jeigu jums 50-64 metai.

Ką reiškia tyrimo rezultatas, kurie yra netinkamas (angl. *inadequate*)?

Tai reiškia, kad ląstelių kiekis tepinėlyje buvo nepakankamas. Tai nėra visai neįprasta ir pasitaiko maždaug 3 iš 100 tiriamų moterų. Turėsite grįžti tyrimo pakartoti ne vėliau kaip per kitus tris mėnesius.

Tyrimo rezultatai rodo patologiją (angl. *abnormal*). Ką tai reiškia?

Tai reiškia, kad ląstelėse buvo pastebėta tam tikrų pakitimų. Tai nutinka maždaug 7 iš 100 tiriamų moterų. Kas bus toliau, priklausys nuo to, ar tie pakitimai yra nežymūs, vidutiniai ar žymūs. Daugiau jums apie tai paaiškins gydytojas arba slaugė.

Tyrimo rezultatai rodo nežymius arba ribinius pokyčius. Kas bus toliau?

Tai ne vėžys ir daugeliu atvejų nereiškia, kad galite susirgti vėžiu. Tepinėlis, kuris buvo paimtas gimdos kaklelio tyrimui atlikti, taip pat bus ištirtas dėl ŽPV. Kito tepinėlio imti nereikės.

- Jeigu bus rastas ŽPV, būsite siunčiama išsamesniam gimdos kaklelio tyrimui, vadinamam kolposkopija, atlikti.
- Jeigu ŽPV nebus rastas, tai reiškia, kad jūsų vėžio rizika yra labai nedidelė, todėl šiuo metu tolesnių tyrimų daryti nereikia. Turėsite vėl išsitiirti po trejų arba penkerių metų.

Tyrimo rezultatai rodo vidutinius arba žymius pokyčius. Kas bus toliau?

Mažai tikėtina, kad tai vėžys. Kad būtų galima nuspręsti, ar jums reikia gydymo, bus atlikta kolposkopija. Paprastai toks gydymas būna paprastas ir ambulatoriškai atliekamas vietinėje

Ligoninėje, taikant vietinę nejautrą. Labai svarbu, kad tokie pakitimai būtų pastebėti ir gydomi tuoj pat, nes negydomi jie gali supiktybėti.

Kas yra kolposkopija?

Kolposkopija - tai paprastas gimdos kaklelio tyrimas, atliekamas kolposkopu (prietaisu, primenančiu padidinamąjį stiklą). Jis leidžia gydytojui ar slaugei atidžiau apžiūrėti gimdos kaklelio pakitimus ir nuspręsti, ar reikalingas gydymas. Šis tyrimas panašus į tepinėlio ėmimą.

Kolposkopiją saugu atlikti nėštumo metu; ji neturi įtakos nei gimdymui, nei galimybėms pastoti ateityje.

Koks tai gydymas?

Gydymo metu nuo gimdos kaklelio pašalinamos paveiktos ląstelės; šis procesas beveik visada būna sėkmingas. Koks gydymas bus pasirinktas ir kokia yra jo rizika, bus išsamiai aptarta klinikoje. Gali būti, kad jums teks ir vėl apsilankyti klinikoje pakartotiniams kolposkopijos tyrimams atlikti.

Po gydymo praėjus šešiams mėnesiams jums vėl bus siūloma atlikti gimdos kaklelio tyrimą ir patikrinti, ar gydymas buvo sėkmingas. Jeigu tyrimo rezultatas rodo nežymius arba ribinius pokyčius, tepinėlis bus tiriamas dėl ŽPV. Šis tyrimas vadinamas **gydymo rezultatų tyrimu**. Jeigu šis tyrimas bus ŽPV neigiamas, tuo metu jūsų gimdos kaklelio susirgimo rizika bus labai nedidelė, bet labai svarbu, kad vėl ateitumėte išsitirti po trejų metų.

Jeigu tyrimo rezultatas parodys nežymius arba žymius pokyčius, arba jeigu ŽPV tyrimo rezultatai bus teigiami, būsite siunčiama dar vienam kolposkopijos tyrimui.

Jeigu vis tik paaiškėtų, kad sergate gimdos kaklelio vėžiu, būsite siunčiama pas atitinkamus specialistus.

Kokią įtaką tam turi lytiniai santykiai ir nėštumas?

Nėštumo metu organizmo išskiriami hormonai gydymą apsunkina. Jeigu dar nepastojate, svarbu stengtis ir toliau nepastoti, kol nebus sustabdyti ląstelių pakitimai.

Lytiniai santykiai ląstelių pokyčiams neigiamos įtakos neturi, savo partnerio niekuo užkrėsti taip pat negalite, tačiau reikėtų naudoti veiksmingas kontraceptines priemones.

Tolesnė informacija

Jeigu turite klausimų apie tyrimo rezultatus arba jeigu jie jums kelia susirūpinimą, apie tai pasikalbėkite su savo gydytoju arba specialistu, kuris atliko tyrimą. Būtinai savo gydytojui nurodykite savo gyvenamosios vietos adresą.

www.cancerscreening.hscni.net

Parengė: Public Health Agency, 4th Floor, 12-22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS
Tel.: **0300 555 0114** (vietinis tarifas)

www.publichealth.hscni.net